

Havarikommisjonen
for vejtrafikulykker

Frontalkollisioner

v. Rikke Rysgaard

Transportministeriet

Havarikommisjonen
for vejtrafikulykker

Baggrund

Fokusområde i
Færdselssikkerhedskommissionens
handlingsplan

22% af dødsulykker 2021

*Definition på frontalkollision:
En ulykke mellem to parter, der kører ligeud på
samme vej, men med modsat kørselsretning*

Transportministeriet

Havarikommisjonen
for vejtrafikulykker

Indsamling

Afgrænset til frontalkollisioner

- Mellem motorkøretøjer
- Med alvorlig tilskadekomst
- På strækninger i landzone
- Udvalgte politikredse
- 28 ulykker med alvorlig personskaade
- September 2020 til november 2021

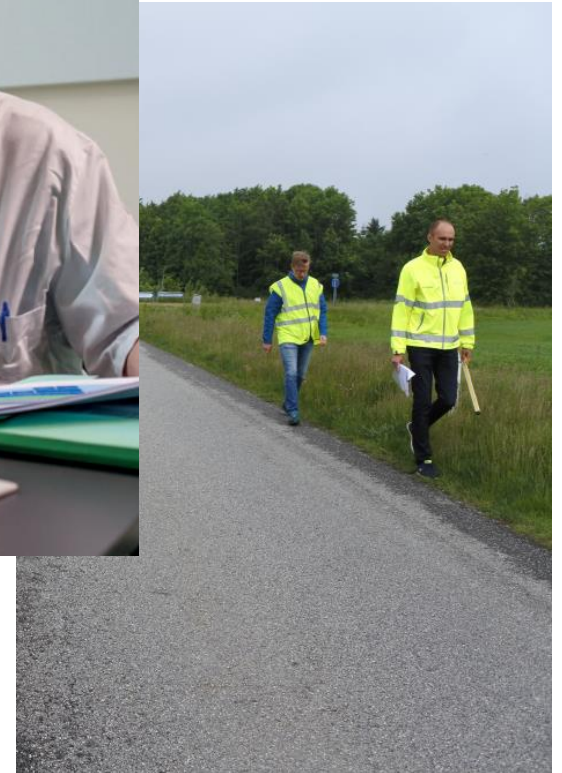

Transportministeriet

Når ulykken er sket

28 førere, 33 modparter og 26 passagerer I alt 17 dræbte, 13 alv tilsk.

Førerne i forkert vognbane

- 20 personbiler
- 5 varebiler
- 3 motorcykler

Modparterne

- 19 personbiler
- 8 lastbiler
- 4 varebiler
- 1 motorcykel
- 1 traktor

Hvorfor kom førerne over i modgående vognbane?

Havarikommisjonen
for vejtrafikulykker

Hvorfor...

- For rigtig mange var det ikke en bevidst handling
- Enkelte manøvrefejl og mistet herredømme

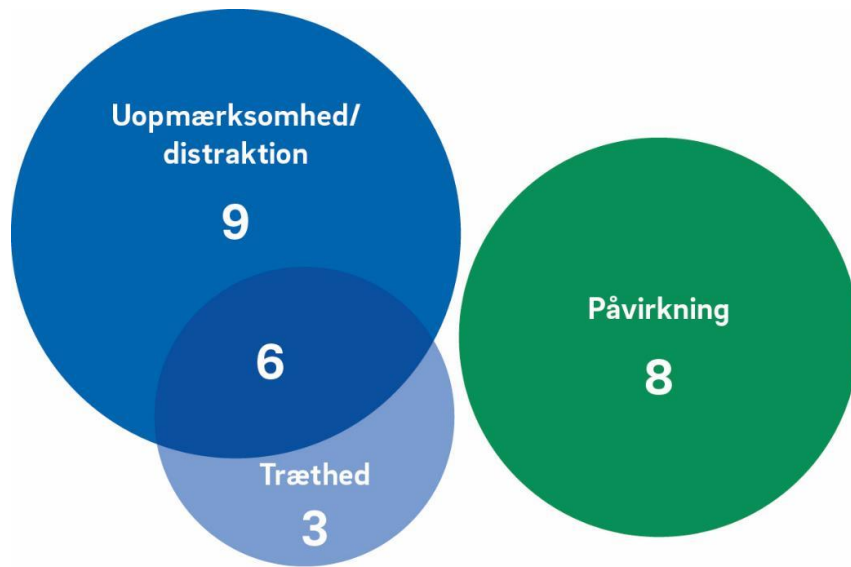

Transportministeriet

Havarikommisionen
for vejtrafikulykker

De 3 hyppigste årsager

Transportministeriet

Havarikommisjonen
for vejtrafikulykker

Uopmærksomhed/ distraktion

- I lidt over 50% af ulykkerne
- Kørte på ukomplicerede strækninger
- Både i kurver og på strækninger
- Teknologien distraherede
- Andre faldt i staver
- Træthed kan have medvirket – i en del tilfælde var der indikationer på træthed

Transportministeriet

Træthed

- **I en tredjedel af ulykkerne**
- Ukompliceret vejforløb
- Førerne havde kørt i op til 1,5 time.
- Mange unge mænd (18-20) – søvnunderskud, meget arbejde m.v.
- Desuden 55+ mænd på udflugt
- Ofte sovende medpassager

Havarikommisionen
for vejtrafikulykker

Påvirkning

8 af førerne der kom over i den modsatte vognbane var påvirket

- Narkotika, medicin, alkohol – i nogle tilfælde flere stoffer på én gang
- Indikationer på misbrugsproblem

Transportministeriet

Nogle førere mistede kontrollen over køretøjet

I knap en femtedel af ulykkerne mistet kontrol - ofte i kombination med uopmærksomhed /distraktion/let påvirkning /for høj hastighed

Eksempler:

- Høj varebil i glat føre, kraftig vind
- Uopmærksom fører, hjulpar i rabatten
- Motorcyklist: For høj fart i skarp kurve

Havarikommisionen
for vejtrafikulykker

2 førere kørte med vilje over vejmidten

- En hasarderet overhaling i tæt trafik
- For at kunne køre gennem et sving med højere hastighed – føreren så ikke modpart på grund af høj beplantning i rabat

Transportministeriet

Modparternes reaktioner

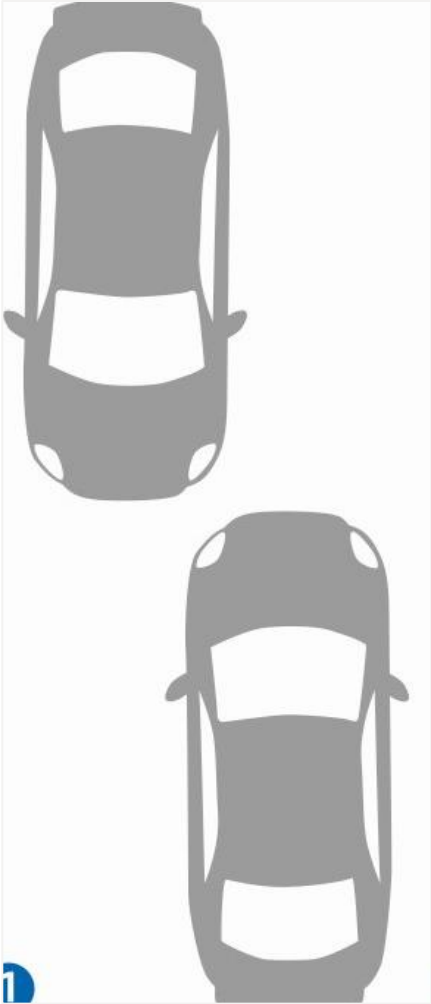

Modparterne havde i bedste fald få sekunder

- Knap halvdelen havde mindre end 1,5 sekund og kunne ikke nå at reagere
- De øvrige havde 2-4 sekunder og nåede i varierende omfang at bremse/undvige
 - Enkelte af disse tøvede med at bremse
 - 2 undveg u hensigtsmæssigt mod venstre

Hvorfor blev skaderne så alvorlige?

Alvorligere skader ved små overlap

**I 5 frontalkollisioner var overlappet kun ca. 10%.
Her sås generelt meget alvorlige skader hos førerne.**

Bilers evne til at absorbere energi ved kollision med små overlap er begrænset:

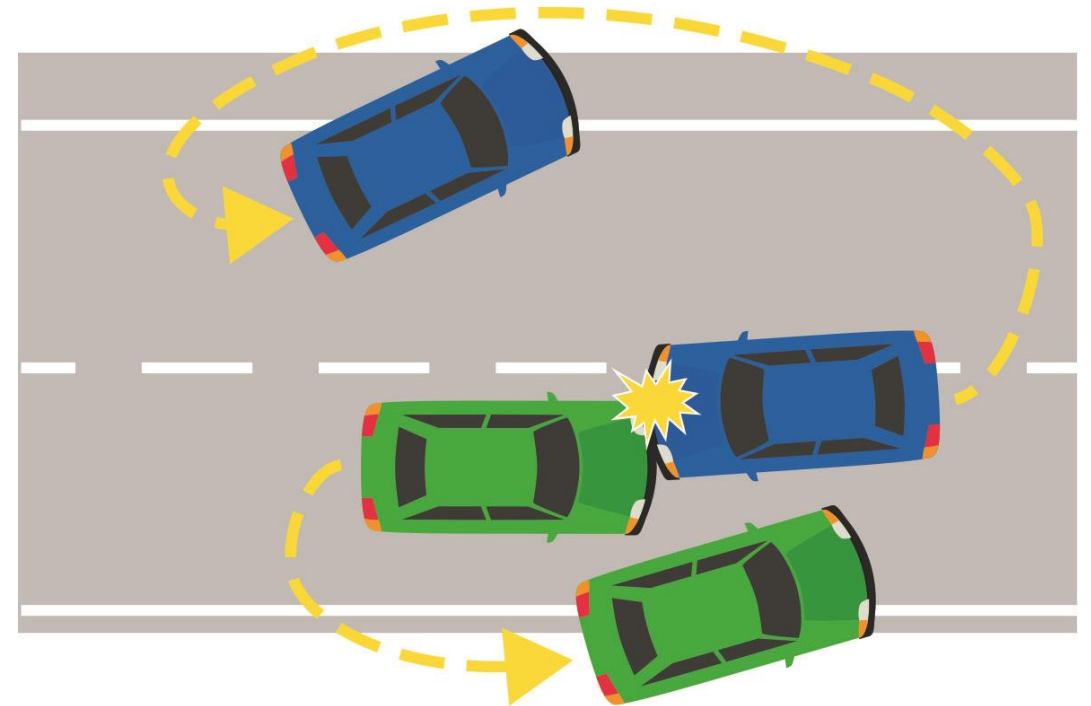
- A-stolpen og dens forlængelse skubbes typisk ind i kabinen
- Instrumentpanel og rat trykkes tilbage mod førerens hoved og overkrop. Kollisionskræfterne skubber samtidig føreren frem.

Lidt mindre alvorligt ved overlap op til 50%

Generelt lidt lavere alvorlighedsgrad ved overlap op til 50% - sås i 12 kollisioner:

- Bilerne kollisionsszoner er bedre til at absorbere kraften
- Bilerne vil typisk fortsætte i en rotation, hvorved påvirkningen af personerne reduceres

Forskel på køretøjernes vægt var afgørende

I 12 kollisioner var den ene part et tungt køretøj eller en MC, der kolliderede med en personbil/varebil. Typisk over 50% overlap.

Der var 11 dræbte i disse 12 ulykker.

Høje hastigheder og forkert selebrug

- Landevejshastighed i sig selv gav alvorlige skader.
- Hastighedsovertrædelser forværede skaderne i 5-6 ulykker.
- I 6 tilfælde var forkert brug af selen årsag til forværede skader.
- En lastbilchauffør kom alvorligere til skade, fordi han ikke havde sele på.

Placering for tæt på rattet gav skader

I 3 tilfælde sad personer, som ikke var så høje, for langt fremme uden at have justeret på rat og ryglæn.

Det medførte bl.a. ansigtsskader på grund af for tæt placering på airbag.

Anbefalinger

Uopmærksomhed og træthed

Kommunikationsindsatser om

- Hav fokus på kørslen hele tiden – også på en landevejsstrækning, som kan opleves enkel at køre på
- Reager på træthed
 - Udtalt, vedvarende træthed: Vælg anden transport. Som minimum powernap på 15-20 minutter
 - Momentan træthed på kortere ture: Hold ind - gå lidt rundt
- Tag ansvar som passager – hold øje med, at føreren ikke falder i staver eller døser hen

Påvirkning

- Kommunikationsindsatser om at gribe ind, hvis man ved, at en fører kører i påvirket tilstand eller er stærkt fysisk svækket
- At mulighederne for at styrke indsatsen over for påvirkede bilister undersøges (f.x. evaluering af alkoholås-ordning, tilbud om behandling ved mistanke om misbrug etc)

Potentiale i sikkerhedsudstyr og rumleriller

- **Op mod 70 %** af de 28 ulykker sandsynligvis undgået med vognbaneassistent (ELKS)
- **Op mod 40 %** af de 28 ulykker muligvis forebygget med rumleriller

Kollisionsegenskaber ved små overlap

Det anbefales, at der arbejdes på indførelse af EU-lovkrav om, at: Person- og varebiler også skal testes for kollisionsegenskaber ved kollisioner med overlap på cirka 10%.

Alternativt kan der arbejdes for, at en sådan test med små overlap bliver en del af forbrugerorganisationen Euro NCAP's test af biler.

The background of the slide is a photograph of a dark asphalt road with a white painted line. Below the line, there is a patch of light-colored gravel and sparse green weeds. On the right side of the image, there is a large, semi-transparent blue circular graphic that partially overlaps the road and the weeds.

Spørgsmål?